

3 / 2009 - Vapaa-ajattelijain liitto ry.

Vapaa Ajattelija

SISÄLTÄÄ REIJO
MÄEN KOLUMNIN
"ESINAHKANÄYTTELYN
IANKAIKKINEN
ÄKEÄ ÄIJÄ"

Kirjailija
Reijo Mäki

Vapaa Ajattelijan haastattelussa

Vapaa-ajattelijain liitto ry – Fritänkarnas förbund rf

PUHEENJOHTAJA

Jussi K. Niemelä

041 528 6713

jussi.k.niemela@vapaa-ajattelijat.fi

<http://jussikniemela.blogspot.com/>

VARAPUHEENJOHTAJA

Aki Räisänen

050 594 8501

aki.k.raisanen@kolumbus.fi

PÄÄSIHTEERI

Eino Huotari

044 081 6543

eino.huotari@kolumbus.fi

LIITTOVALTUUSTON PUHEENJOHTAJA

Olavi Korhonen

0500 556 010

olavi.korhonen@pp.inet.fi

TOIMISTO

Neljäs linja 1, 00530 Helsinki

Puhelin: 0440 715 601

Faksi: 09 715 602

val@vapaa-ajattelijat.fi

Toimisto on avoinna arkisin klo 11–15.

KOTISIVU

<http://www.vapaa-ajattelijat.fi>

PANKKIYHTEYS

Sampo 800014-85180

(Lahjoitus- ja testamenttitili sama.)

Vapaa Ajattelija

65. vuosikerta

Julkaisija

Vapaa-ajattelijain liitto ry

Fritänkarnas förbund rf

Päätoimittaja

Jussi K. Niemelä

041 528 6713

jussi.k.niemela@vapaa-ajattelijat.fi

Toimitusneuvosto

Tapani Hietaniemi, Susanna Niinimäki,

Heljä Pekkalin, Teuvo Pykönen, Anniina

Tapioharju, Jaakko Wallenius.

Taitto

Tampereen seudun Työllistämisyhdistys

Etappi ry / Mediapaja

050 431 0077

mediapaja@etappi.info

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Vapaa-ajattelijain liitto / Toimisto

Neljäs linja 1

00530 Helsinki

0440 715 601

Faksi: 09 715 602

val@vapaa-ajattelijat.fi

Ilmoitushinnat

Koko sivu: 235 €

Puoli sivua: 135 €

1/8 sivua 50 €

Tilaushinta

25 € /vuosi

Kuusi numeroa vuodessa.

Painopaikka

Kirjapaino Uusimaa

Painos

2500 kpl

ISSN 0355-8703

Seuraava lehti:

Elokuussa 2009. Lehteen tulevan

aineiston tulee olla päätoimittajalla 15.7.

mennessä.

Vapaa Ajattelija on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäsen.

Kirjoitukset eivät välttämättä edusta lehden toimituksen ja julkaisijan näkemystä.

Pääkirjoitus

Jussi K. Niemelä

Ole sinäkin BRIGHT!

Vapaa-ajattelu koetaan suuren yleisön parissa helposti negatiiviseksi asiaksi, onhan ateismi määritelmän mukaan jumaluskon puuttumista, jopa ”jumalankieltämistä”.

Engelmaan on kuitenkin yksinkertainen ratkaisu. Se piilee sanassa ’bright’ (kirkas, valoisa, välkky).

Pohjois-Amerikassa ateistit ovat kokeneet olevansa monin tavoin samalla tavoin syrjitty vähemmistö kuin homoseksuaalitkin. Homoseksuaalien uusi nimeäminen positiivisella termillä ’gay’ auttoi selvästi kaapista tulemista. Nyt mielipidemittausten mukaan Yhdysvalloissa enemmistö on valmis hyväksymään gayn, homoseksuaalin, presidentiksi. Ei kuitenkaan ateistia, mutta ehkäpä brightin jo ensi vuosikymmenellä.

Jos otamme tavoitteeksemme termin ’bright’ tuomisen suomen kieleen vastaavalla tavalla kuin sanan ’gay’, niin vähitellen jokainen tietää, mitä sanalla tarkoitetaan. Näin meidän ei tarvitse määritellä itseämme kielteisesti (a-teisti) vaan myönteisesti (bright = naturalistisen maailmankuvan kannattaja).

Tämä on keskeistä ja toiseksi uusi määritelmä lisää niiden joukkoa, jotka voimme lukea ”meikäisiksi”, vapaa-ajattelijoiksi.

Rajatapauksena bright saattaa olla myös deisti, joka uskoo Jumalan luoneen maailmaan, mutta jättäneen sen sitten luonnonlakiansa varaan. Siis mikäli aidon deistin nykyään mistään löytää, jotta asiaa voisi kysyä. Joka tapauksessa persoonattomaan jumalaan uskovat panteistit, kuten Albert Einstein, ovat ilmiselviä brighteja.

Kuka on bright? Henkilö, jonka maailmankuva on naturalistinen. Brightin maailmankuva on vapaa yliluonnollisista ja mystisistä elementeistä. Brightin etiikka ja toiminta perustuvat naturalistiseen maailmankuvaan.

Brightin (välkky) vastakohta ei suinkaan ole dim (typerys), vaan super (yli-). Supernaturalistit tukevat maailmankuvassaan ja -katsomuksessaan joltain osin yliluonnollisiin asioihin. Toki ainakin minun mielestäni on kuitenkin välkypää kyseenalaistaa yliluonnollisten toimijoiden olemassaolo kuin uskoa niihin.

Samoin ’bright’ -termin käyttäminen yhdistää selkeästi vapaa-ajattelun *länsimaiseen* humanistiseen liikkeeseen. Tämä on äärimmäisen tärkeää, koska usealle taholle pesiytynyt sitkeä ennakkoluulo vapaa-ajattelun yhdistämisestä neuvostoliittolaiseen ”tieteelliseen ateismiin” on valitettavasti edelleen osin liikkeen etenemisen esteenä. Ja varsinkin kirkon puolelta tätä ennakkoluuloa edelleen aktiivisesti ruokitaan.

Kuten ateistibussikampanja eli jatkuvat sen kieltäminen ja kieltämisen yritykset osoittaa, vapaa-ajattelijat ovat edelleenkin tasa-arvoisia vain niin kauan, kun eivät avaa suutaan ja esitä julkisesti ateistisia ajatuksia. Liian monet suhtautuvat meihin samalla tavalla kuin kristillisdemokraatit homoseksuaaleihin, joiden he ”suvaitsevat” olevan homoseksuaaleja niin kauan kuin ”he eivät tee homoseksuaalisia tekoja”.

Tulkaamme siis ulos kaapista brighteina ja harjoitakaamme välkkyä vapaa-ajattelua, jolloin uskonnollisen tahon on pakko reagoida ja teistisen ”suvaitsevaisuuden” paljastettua kerta toisensa jälkeen todelliset kasvonsa, brighttien liikkeen tulevaisuus on valoisa! ■

<http://the-brights.net/>

A close-up portrait of a man with light brown, wavy hair and blue eyes. He is resting his head on his right hand, looking directly at the camera with a serious expression. The background is dark with two bright, out-of-focus light sources at the top left.

Reijo Mäki:

“Pelloton mies on peloton mies”

Teuvo Kantola

Dekkarikirjailija Reijo Mäki antoi haastattelun Vapaa-ajattelijalle. Kirjailija on teoksissaan kritisoinut erilaisia huuhaauskomuksia henkilöhahmojen suulta, mutta tässä haastattelussa selviää, mitä Mäki todella ajattelee uskonnoista. Hän on saanut myös mielenkiintoista postia liputtaessaan julkisuudessa avoimesti uskonnottomuuden puolesta. Joidenkin mielestä turkulaiskirjailija kuuluisi helvettiin.

Tampereen vapaa-ajattelijoiden hallitus sai helmikuussa kirjeen turkulaiselta kirjailijalta Reijo Mäeltä ja samalla myös hänen viimeisen kirjansa Yhden tähden mies (Otava 2009). Hän kirjoitti:

TERVEHDYS, ARVOISAT VAPAA-AJATTELIJAT!

Olen seurannut mielenkiinnolla ja "hengessä mukana" arvokasta ja mainiota toimintaanne kirkosta eroamisen edistämiseksi. Tätä aihepiiriä, tai siis jumal-hölmöilyä yleisimminkin, käsittelen oheisen kirjoituskoelmani osiossa IV.

Mukavaa kevättä toivottaen

R.M.

Kirje oli mukava lämmike koko Tampereen vapaa-ajattelijat ry:n hallituksen jäsenille. Kiitimme kirjailijaa tunnustuksesta ja kirjasta.

Oli hienoa, että Reijo Mäen kaltainen julkisuuden henkilö uskalsi paljastaa, että hänen ajattelunsa uskonnoista on samanlainen kuin meillä vapaa-ajatteliijoilla, uskonnottomilla. Emme pidä kristinuskoa emmekä islamia tai mitään muutakaan persoonalliseen jumalaan uskovaa oppia totena, vaan ihmisten luomina satuina, tarinoina.

Haluamme toimia sen puolesta, että täällä Suomessa evankelisluterilaisuuden ja ortodoksisuuden erityisasema poistetaan ja niitä kohdellaan samalla tavalla kuin muitakin uskontoja ja elämäntavallisuksia.

HENKILÖKUVA

Reijo Mäki syntyi 12.10.1958 Siikaisissa nelilapsisen maanviljelijäperheen esikoisena. Hän kasvoi Siikaisten peräkyllillä. Siellä ei koulupojalle ollut paljon virikkeitä. Teinivuodet menivät "suon ja Suosikin välimaastossa". Saarikosken kylän koulukirjasto sentään avasi ikkunan avarampaan maailmaan. Jo alle kymmenvuotiaana hän päätti isona tulla kirjailijaksi.

Ylioppilaaksi tulon jälkeen v. 1978 piti lähteä opintielle. Kaupungeista Turku voitti. Sieltä Mäki valitsi opinahjoksi Turun kauppakorkeakoulun, jonne sattui sinä vuonna pääsemään pelkkien paperien perusteella, ilman pääsykoepuurtamista. Siellä Mäki opiskeli kauppatieteitä, pääaine yhdistelmänä olivat markkinointi ja talousmaantiede. Yhdistelmä ei miehen mukaan ollut vaativimmasta päästä. Se tunnettiin paremmin nimellä leikki ja laulu. Täysillä eletty värikäs opiskelijaelämä antoi hyvän pohjan

tulevalle kirjailijauralle. Reijo Mäki valmistui vuonna 1982 kauppatieteiden maisteriksi.

Sen jälkeen vuorossa oli asepalveluksen suorittaminen. Reservin vänrikki halusi YK-joukkoihin Libanoniin, mutta päätyikin pankkityöhön Poriin Postipankkiin.

Palkkatyössä Postipankin markkinointitehtävissä Mäki oli vuodesta 1983 lähtien kymmenen vuotta kirjoittaen jo samalla iltaisin ja viikonloppuisin. Hänen esikoisteoksensa Enkelipölyä julkaistiin vuonna 1985. Laman ollessa vuonna 1993 synkimillään Reijo Mäki lopetti pankkihommat ja aloitti työt vapaana kirjailijana.

KIRJOJA MYYTY JO REILUSTI YLI MILJOONA KAPPALETTA

Viime vuonna Reijo Mäen kirjaa Lännen mies myytiin lähes 70 000 kappaletta. Hänen kirjojensa yhteispainosmäärä on tällä hetkellä jo n. 1 200 000 kappaletta.

Vuoden 1985 esikoisdekkarin jälkeen Mäeltä on ilmestynyt kirja joka vuosi, joskus useampiakin, tähän mennessä kolmisenkymmentä romaania.

Vares -dekkareita on käännetty ruotsiksi, tanskaksi, saksaksi ja eestiksi. Lisäksi Norjaan on myyty kolmen Vares -kirjan oikeudet. Jussi Valtteri Vares on kirjailija Reijo Mäen luomista hahmoista tunnetuin. Vares on Turussa toimiva yksityisetsivä - mies jonka tunnuslause on "Pelloton mies on peloton mies – minulla ei ole mitään menetettävää".

Kahden Vares -romaanin pohjalta on filmattu kaksi elokuvaa. Keltainen leski -dekkarin pohjalta tehdyn elokuvan (Vares) ensi-ilta oli heinäkuussa 2004. Se oli sen vuoden katsotuin kotimainen elokuva. Jäätynyt enkeli -romaanin pohjautuva V2 -filmin ensi-ilta nähtiin tammikuussa 2007. Varesen roolissa on näyttelijä Juha Veijonen.

Viime vuonna turkulainen Linnateatteri esitti Vares -näytelmää Naantalissa Emma-teatterissa.

Lauantaina 21.3.2009 Ykkösen aamu -TV:n ohjelmassa "Varesen Turku" esiteltiin Varesen kotikonttuja meille sadoilletuhansille ohjelman katsojille. Näimme mm. Vareselle tärkeän paikan, ravintola Uuden Apteekin, Varesen toisen kodin.

Esitellessään yksityisetsivän viimeisintä asuntoa Puolalanpuiston pohjoisrinteessä Reijo Mäki kertoi mm. miehen kissasta. Vares keksi – pienessä krapulassa – sille mielestään hyvän nimen, Jeesus. Sitten kun tämä Jeesus katosi, tilanne muuttui. Ei ollut kovin hauskaa etsiä kissaa huutelemalla sen nimeä valittavalla äänellä pitkin puistoja ja kujia. Silloin vaikka joku ihan tavallinen Kisu alkoi tuntua paljon paremmalta nimeltä.

"Minä olen kaikkien maailman noin seitsemän miljoonan jumalan suhteen lähinnä tällaisia tasa-arvomiehiä."

VARES ON LUKIJOIDEN SUOSIKKI

Kirjailija Mäki kritisoi romaaneissaan monia tämän ajan ilmiöitä, kuten nykymiehelle asetettavia hyvinkein ristiriitaisia vaatimuksia, terrorismia kaikissa muodoissaan (myös näiden kotimaisten ns. aktivistien harjoittamaa), tieteen kaapuun puettua hurraa-feminismia ja kasvottomien organisaatioiden valtapyyteitä. Ja näitä kaikkia maailman uskontoja, joiden edelleenkin tiukkaa otetta ihmisten mieltä mies ei voi olla ihmettelemättä, vaikka nyt eletään sentään sellaista aikaa, jolloin oikea tieto on kaikkien saavutettavissa, toisin kuin joskus 1000 vuotta sitten.

Hyvänä esimerkkinä hänen teksteistään on viimeisen kirjan Yhden tähden mies noveli Esinahkanäyttelyn iankaikkinen äkeä äijä, jonka hän antoi julkaistavaksi myös tässä lehdessä.

Reijo Mäki kirjoittaa sujuvasti, kansantajuisesti. Hänen kirjojensa painosmäärät osoittavat, että lukijat haluavat niitä lukea. Mäki kertoi, että "ensimmäiset painokset 80-luvulla olivat 2000 kappaletta luokkaa ja niistäkin puolet meni kaukolämmön tuottamiseen". Nykyään myynti ei enää ole päällimmäinen murhe. Kirjoittaminen sinänsä on edelleen vaativaa ja kovaa työtä. Nyt kesäkuussa 2009 häneltä ilmestyy jo kahdeskymmenes Vares-romaanin – Valkovenäläinen – jossa Jussi Vares tutkii turkulaisen dekkarikirjailijan murhaa.

KIRJAILIJA, KTM REIJO MÄEN HAASTATTELU

Olet käynyt rippikoulun. Milloin erosit kirkosta ja miksi?

Reijo Mäki: Olin suunnitellut asiaa jo pitkään, mutta lopullisesti jorkkaannuin tekoon vasta ihan aikuisella iällä. Teini-iän ensimmäisistä vuosista saakka olin kyseenalaistanut nämä – siis lahkoon suunnasta riippuen – joko lihaa ja verta olevat taivaalliset taika-jimit taikka kaikenmaailman kaikkivaltiaat kaasuseokset.

Mutta ripille piti joutumani, koska se nyt vaan kuului Siikaisissa asiaan. Muistaakseni ratkaiseva tapahtuma oli se, että ovikelloani soitti pari mitä kohteliainta jehovaa, jotka tulivat häiritsemään ns. tosi huonolla hetkellä. Päästyäni heistä eroon päätin toimia ja hyppäsin polkupyörän satulaan ja lähdin kohti kaupungin väestökirjatoimistoa (tai jotain) ja mutisin siinä mennessäni, että nyt sulla Herra on mahdollisuus antaa merkki, heittää vaikka se kuuluisa kuuma kivi päähän. Sitä ei sitten kuitenkaan tullut. Jumala oli ehkä silloin juuri kiinni siinä ainoassa päivätyössä – eli istui viikoittaisten syöpäpajapaisten virallisena valvojana.

Lähetit Tampereen vapaa-ajatteliijoille kiitoskirjeen www.eroakirkosta.fi:stä ja samalla viimeisimmän kirjasi Yhden tähden mies. Kiitämme niistä! Mikä sai Sinut tekemään näin positiivisen teon?

RM: Olen seurannut tiedotusvälineistä jo pidempään teidän toimintaanne ja pidän sitä arvokkaana. Ja siinäähän ei todellakaan ole kyse siitä että pyrittäisiin jehova-tyyliiseen käännyttämiseen. Eli uskovat saavat uskoa ihan mihin tahansa, ja rukoilla vaikka ristiin asetettuja näreitä – tai Mekkaa ja kermanekkaa – jos siltä tuntuu.

Mutta tämä nettipalvelunne tarjoaa kätevän väylän niille, jotka eivät ole koskaan uskoneet mihinkään tällaiseen, mutta jotka on otettu kirkon huomaan siinä vaiheessa, kun ajatus potalle kiipeämisestä on ollut se oman elämän suurin tavoite.

Muuten – eipä käy kauheasti kateeksi pääjohtaja Jukka Paarmaa. Mies on harmaassa pragmaattisuudessaan mitä tyypillisin suomalainen virastopäällikkö, joka ei ilmeisesti liiemmin halua vaivata päättään organisaationsa mitä erilaisimmilla arvoihin, uskomuksiin ja vanhoihin pergamentteihin liittyvillä ongelmilla. Lähinnä hän on vaan pyrkinyt rakentamaan ev.lut. kirkostamme sisäsiistiä virastoa – eli jonkinlaista sos.demien henkimaailman puolueosastoa. Ja nyt näitä murheita tuleekin sitten yhtäkkiä oikealta ja vasemmalta.

Papit narahtavat kaikista mahdollisesti synneistä, kaipaus voi kohdistua niin naapurin lehmään kuin vaimoonkin. Jotkut tosi uskovat pitävät – hei kamoona! – Vanhaa Testamenttia ihan prikulleen Jumalan sanana. Ja jotkut taas uskovat niin poikarakkauteen kuin hiukan myös Isään ja Poikaan ja tietenkin Dolceen & Gabbanaan sekä haluavat oikeastaan vaan södet kirkkohäät.

Apropoo – kaikilla maamme piispoilla on nykyään tällainen pitkätukkainen, kitaraa rämpyttä-

vän rippileiri-iltanuotio-nuorisopastorin syndrooma-ongelma: nyt mun täytyy hei yrittää pitää tenat äärimmäisen kuivina miettiessäni sitä, että kuinka radikaali-oppportunisti mun oikein pitääkään olla kosiskellakseni kaikkea sitä mitä modernissa mielpideilmastossa liikkuu.

Surullisin esimerkki tästä on Kuopion piispa, joka haluaa pitää kirkot ja päiväkodit lämpiminä ilman Suomessa tuotettua ydinvoimaa – jonka hän näemmä on päättänyt asettaa kirkonkiroukseen.

Olet monissa haastatteluissa kertonut, että olet uskonnoton kirjailija. Oletko saanut soittoja tai moittivia kirjeitä lukijoilta? Oliko uskonnoton katsomuksen hyväksyminen itsellesi helppo prosessi?

RM: Olen saanut hiphuraa-uskovilta monenlaisia postia, jopa aika epämiellyttävääkin. Eräs taho ilmoitti – ihan Jumalan valtuutuksella – että “ellei Mäki tämän kevään aikana ilmoita julkisesti, että lopettaa nämä kirjoituksensa ja ota heti Jeesusta sydämeensä, niin hän tulee palamaan helvetin tulesta ennen kuin vuosi on päättynyt”.

Minulle itselleni uskonnoton maailmankatsomuksen omaksuminen ei ole ollut mitään painimista ja epäilyä. Darwinin “Lajien synty” on maailmaa selittävänä teoksena painavampi kuin kaikki maailmassa tähän päivään mennessä tuotettu jumalkirjallisuus yhteensä. Muuten – minä olen kaikkien maailman noin seitsemän miljoonan jumalan suhteen lähinnä tämmöisiä tasa-arvomiehiä. Minusta siis Baal, Isä Jumala, Allah ja Severtijärven tunturitiien varressa oleva seitakivi ovat merkitykseltään ihan prikulleen yhtä tärkeitä jumalia.

Miksi harva julkisuuden henkilö Suomessa uskaltaa kertoa olevansa ateisti? Muistan vain kansanedustajat Erkki Tuomiojan, Pekka Haaviston, Rosa Meriläisen, Jutta Ziliacuksen, Irina Krohnin ja Mikko Kuopan Pirkkalasta. Kirjailijoista ainakin Kaari Utrio on uskonnoton. Alakoulussa hän ei tajunnut, mitä käsien ristiin laittaminen tarkoitti. Kotona ei rukoiltu. Muistatko Sinä muita? Pidätkö heihin yhteyttä?

RM: No esimerkiksi sellaisten herrojen kanssa kuin Arno Kotro, Simo Frangén ja Riku Korhonen on viimeisen vuoden sisään tullut aihepiiriä käsiteltyä. Veikkaisinpa että Seppo Ahdilla – eli pakinoitsija Bisquitilla – voisi olla myös muutama painava mielipide maailman noin seitsemästä miljoonasta jumalasta.

Haluatko itse levittää uskonnotonta elämänsä katsomusta Suomessa? Jos haluat, niin miten se tapahtuisi?

RM: Kyllä minä tätä aihetta tuon esille jokaisessa kirjassani, sivuhuomautuksina, letkauksina, baarijutusteluna. Niin muuten – yksi Jussi Varesen parhaista kapakkakavereista, Pastori, entinen leipäpappi, on taatusti uskonnoton mies.

Ovatko kirjasi ainakin osittain omaelämäkerrallisia? Onko Jussi Vares sinun kaltaisesi?

RM: Omaelämäkerrallisia nämä kirjat eivät ole – Luoja paratkoon, eivät tosiaankaan! Jos olisivat niin frouvallani (me emme muuten viettäneet kirkkohäitä) olisi minulle yhtä sun toista huomautettavaa, sillä Vares on aika perso herra kretongin perään. Ja Varkesen baaritavoille minulla itselläni saattaisi olla jo kolmas maksa menossa.

Fiktio-tahan nämä kirjat ovat. Totta kai. Mutta kieltämättä Varesen arvomaailmasta löytyy paljonkin yhtäläisyyksiä meikäläiseen.

Onko mieleesi koskaan tullut ajatus ottaa dekkari henkilö, joka on ateisti ja joka uskaltaa sen ilmaista muillekin?

RM: Voi kyllä sanoa, että Vares ja hänen lähipiirinsä Uuden Apteekin baaritiskillä eivät mitenkään häpeä sitä, että ovat ihan helevetin jumalattomia miehiä.

Mutta paljon palkitsevampaa on kuvata kirjoissa “aitoja uskon miehiä”. Amerikkalaisten kaa-pelikanavien hikiset saarnamiehet (siinä ruudun alalaidassa juoksevine tilinumeroineen) voittavat mennen tullen parhaat spede-visiot. Ensi kesän Valkovenäläisessä esiintyy näiden herrojen suomalaisversio, Nokian herätyksen turkulaisen haaran nokkamies, karismaattinen pastori Ilari Steen.

Mikä Sinusta on vaarallisin uskonto? Onko se islam? Miten suhtaudut Lestadiolaisuuteen, Jehovan todistajiin, Mormoneihin? Entä Paaviin?

RM: Kirjassa “Yhden tähden mies” käsittelen tätä aihepiiriä paljonkin. Ja se pitää kyllä sanoa, että tämä uusi Paavi – mikä lie Jumalan snautseri – on kyllä oikea kaikkien uskonnottomien märkä uni. Se mies – jos kuka – paljastaa katolisen kirkon oikeat kasvot.

Islam taas on taantumuksellisin suuri aate, joka tällä hetkellä maailmaa liikuttaa. Ja tätä väittämää voi tarkastella esim. yksilönoikeuksien, naisten aseman, seksuaalisten vähemmistöjen oikeuksien ja jo-

pa eläinten oikeuksien (halal-teurastukset) kannalta.

Aina väitetään, että islamia ei voi tuomita pienen vähemmistön julmuuksien pohjalta. Okei – okei. Miksemme me sitten koskaan näe arabimaissa semmoisia miljoonamielenosoituksia, joissa nuo järjestömät veriteot tuomitaan? Ehkä tanssahtelminen kaduilla suurina massoina, kiihkeän rytmikäitä iskulauseita huutaen ei oikein istu paikallisille kansanluonteille?

Muuten – kannattaa tsekata netistä koomikko Jeff Dunhamin pätkä “Achmed – the dead terrorist”. Mainio mies. Nauraminen on yksi oiva tapa taistella uskontojen järjestömyyttä vastaan. Tämä käy ilmi myös Umberto Econ “Ruusun nimestä”. Siinähän katolisen kirkon suurin uhka oli nauru.

Kun kannatan uskonnonvapautta, on pakko tietysti hyväksyä lestadiolaiset, mormonit ja Jehovan todistajat. Niiden kannattajille suuri uhka on, että joku perheen jäsen luopuu uskosta. Häntä ei enää voida sietää. Järkeä käytetään kyllä arkipäivän tilanteissa, mutta sitä ei anneta käyttää oman uskomusjärjestelmän tutkimisessa. Lestadiolaiset pitävät kiinni ehkäisykiellosta. Heidän mielestään roomalaiskatolisen kirkon oppi syntyvyyden säännöstelystä on oikeampi kuin luterilaisilla.

Oletko lukenut Kari Cantellin kirjan Tiedemiehen mietteitä uskosta? Entä Esko

Valtaojan, Kari Enqvistin ja Nietzschen uskontoja arvostelevia kirjoja, tai Richard Dawkinsin Jumalharhan, Sam Harrisin Uskon lopun tai Daniel C. Dennettin teoksen Lumous murtuu?

RM: Eskon kanssa on maailmaa (ja joskus myös krapulaa) parannettu kerran jos toisenkin Uudessa Apteekissa. Kyseisen miehen tuotanto löytyy hyllystäni. Samoin näiden arvon ulkomaisten herrojen. Cantelliin pitää vielä tutustua.

Mitä mieltä olet vapaa-ajattelijain toiminnasta Suomessa? Miten hyvin tunnet sitä? Meidän tärkein päämäärämme on saada valtio ja kirkko eroon toisistaan. Haluamme, että täällä kaikkia uskontoja ja elämäntarkoituksia kohdellaan samalla tavalla eikä yhdellekään anneta erityisasemaa. Kannatamme uskonnonvapautta.

RM: Toimintanne on mitä arvokkainta. Toivon sille ihan sydämestäni parhainta menestystä. Mutta, mutta... en kyllä ole valmis uhraamaan vuohta tämän pyyntöni varmemmaksi vakuudeksi. ■

Kirjoittaja on tamperelainen vapaa-ajattelija, liittovaltuuston jäsen, VTM.

Esinahkanäyttelyn iankaikkinen äkeä äijä

U skovat suojelevat aina kaikkivaltiaitaan kiellolla: minun jumalaani ei pillkata! Toisin sanoen: ihmisen uskonnollisia tuntemuksia ei saa loukata. Vaatimukselle voisikin olla perusteita, jos nuo jumaltuntemukset ja niiden kirjoittamat teot olisivat vain henkilökohtaisia, siellä ikiomassa yksityisyydessä harjoitettavia. Niin ei ole, koska uskonnolliset yhteisöt pyrkivät olemaan yhteiskunnallisenkin vallan käyttäjiä. Ja jos jumala esimerkiksi kieltää tärkeän kantasolututkimuksen, yrittää määrätä miten ihmisen tulee pukeutua, harastaa seksisuhteita, harjoittaa elinkeinotoimintaa, kasvattaa lapsia, viettää vapaa-aikaa tai mitä ruokaa syödä tai olla syömättä, niin silloin jumalattomille täytyy varata oikeus kommentoida sellaisia uskomuksia, joihin tuollaiset heitäkkin koskevat vaateet perustuvat.

Luin Erik Wahlströmin Finlandia-ehdokkaanakin olleen mainion kirjan Jumala. Teos esitteli hauska- ja tuoreesta näkökulmasta tuon kostonhimoisen, primadonnamaisen herkästi loukkaantuvan, mitä omituisimpia palveluksia häneen uskovilta kättävän Vanhan testamentin Jumalan, jonka toimissa ei ole havaittavissa häivääkään siitä rakkaudesta, jota meille on pyhäkoulussa ja rippileireillä opetettu. Kyseessä on kehityskertomus, jossa puberteettinen ilkimys-Jumala kypsyy sekä tyyntyy keski-ikäiseksi Uuden testamentin Jumalaksi. Vaietakseen lopulta kyllästyneenä ja väsähtäneenä.

Kirjan alkupuolella Jumala neuvottelee enkeleiden kanssa siitä, mitä hänen oikein tulisi vaatia kannattajiltaan liiton ja uskollisuuden merkiksi. Joku siipiveikko ehdottaa tietynlaista kävelytyyliä, joku lespaavaa puhenuottia. Jumala ei ole näin vaisuihin ideoihin ollenkaan tyytyväinen. Niin hän keksii itse paremman. Ympärielikkauksen. Kuumissa, epähygieenisissä aavikko-oloissa se on sopiva vaatimus. Se vie myrkytysten sekä tulehdusten kautta hautaan suuren osan uskovista, mutta väliäkö sillä, tärkeintä on saada aito merkki alistumisesta. Ja niinpä Wahlström kuvaakin kirjassaan mainiosti valta- van esinahkanäyttelyn keskellä elävää kärsimätöntä

ja hyvin lyhytpinnaista Isä Jumalaa, joka patistelee enkeleitä keksimään kannattajilleen yhä vain uusia, jalostavia koettelemuksia.

Jokaista uskontoa yhdistävä tekijä on aina ollut pitkäpartaisten äijien vaatimus naisväen pitämiseksi kurissa ja herrojen nuhteessa. Muslimiveljemme jatkavat tätä traditiota edelleen ilman pienintäkään merkkiä siitä, että nyt eletään 2000-luvulla. Monien mankelien läpi käyneessä pullamössökristinuskossa ovat kirkonmiehet olleet pakotettuja nuuhkimaan muutoksen tuulia. Valta-asemiaan säilyttääkseen. Se todellinen karva paljastuu silloin, kun mitä tahansa uskontoa, instituutioon, hieman nokitellaan. Hämmensi lukea suomalaisten kirkonmiesten lehti- kirjoituksia Tanskan pilakuvajutusta. Perusviesti oli, että mitään uskonnollista suuntaa ei saa kritisoida, ei maallistuneessa Pohjolassammekaan. Vapaa lehdistömme siis oli syyllinen. Mikä olikaan todistettava: ei korppi korpin silmää noki.

Mutta palataanpa naisiin. Ei ole olemassa uskontoa ilman jäytävää epäluuloa siitä, kuka nainen kantaa kenenkin jälkeläistä. Ei jumalaa ilman pillupoliisipyrkimyksiä. Tämä vain todistaa oikeaksi uskonto- kriitikko numero ykkösen – Charles Darwinin – teesit. Luonnonvalinta on luonut uskontojemme nykyisen mahdin suosimalla niiden äijien geenejä, joita jumalat (siis papisto) ovat auttaneet heidän kallis- arvoisen siemenensä menestymisen vahtimisessa.

Meillä kirkko on tehnyt eroa Vanhan testamentin äkeään esinahkanäyttelyn yli-intendenttiin. Vastoin Ison Kirjan sanaa ei naista enää vaienneta seurakunnassa. Kitaraa rämpyttelevän partaradikaalin nuorisopastorin imagoa janoavan kirkon julisteissa näkyy jopa kaksi homoa vuoteessa, kädet sievästi peiton päällä, ja puhekuplassa teksti: ”Mitä Jeesus tekisi?” Tämä ei kuitenkaan pysty kätkemään sitä tosiseikkaa, että kaiken takana on sokea usko Kaikkivaltiaaseen, jota ei näy ei kuulu, ja joka ei ole ikinä saanut mitään aikaiseksi. Melkoinen ristiriita – alisuoriutuva kaikkivaltias. Niinpä Wahlströmin kirjan lopussa väsynyt Jumala ei ilmeisesti itseään enää oikein usko itseensä. ■

Vapaa-ajattelun kasvot lähikuvassa 2

Jussi K. Niemelä

Vapaa-ajattelijain liiton jäsenyhdistysten tapaamisissa olemme viime syksyn ja syys-talven mittaan keskustelleet vapaa-ajattelun ja liiton tavoitteiden edistämisestä. Sarjan toisessa osassa kuullaan Lahden ja Kotkan aktiivien käsityksiä vapaa-ajattelusta.

RAUNO JA ANJA TOIMINEN, LAHTI

Lahden aktiiveja tapasin 11.11.2008. Yhdistyksen puheenjohtaja Heikki Karjalainen kertoi aluksi, että yhdistys täytti pari vuotta sitten 70 vuotta ja jäseniä on haastatteluhetkellä 61 maksanutta. Yhdistys järjestää kerran vuodessa yleisötilaisuuden ja hallitus kokoontuu 6–7 kertaa vuodessa. Tämän päälle tulevat sääntömääräiset syys- ja kevätkokoukset.

LAHDEN YHDISTYKSEN JÄSENMÄÄRÄ JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Kuten monessa yhdistyksessä, myös Lahdessa ikärakenne on painottunut vanhaan sukupolveen.

– Kyllä meillä tuppaa olemaan enemmän hautajaisia kuin kastejuhlia, Karjalainen naureskeli.

Puheenjohtajan mielestä internet on hyvä keino hankkia uusia, nuorempia jäseniä. Uudet jäsenet Lahden yhdistykseen ovat lähes poikkeuksetta tulleet internetin kautta. Karjalainen muistelee, että kaksi jäsentä olisi tullut henkilökohtaisen kontaktin kautta.

Lahdessa on parhaimmillaan ollut yli 400 jäsentä, joten kirkosta eroamisen kasvu ei ole heijastunut jäsenmäärän kasvuun. Tosin yhdistyksen kulta-ajat olivat joskus 1950-luvulla, sodan jälkeen, puheenjohtaja täsmensi.

Karjalaisen mukaan jäsenmäärän pudotuksen selitys on se, että vanhat jäsenet ovat kuolleet vähitellen pois eikä uusia ole tullut samaa tahtia tilalle. Tosin viime vuosina tilanne on ollut melkein 50–50.

Yhdistyksen entinen pitkäaikainen puheenjohtaja, nykyinen rahastonhoitaja ja Vapaa-ajattelijain liitto ry:n liittohallituksen jäsen Reijo Taipale kertoi, että hän toimi puheenjohtajana 39 vuotta.

– Minusta tärkein syy jäsenmäärän laskuun on se, että ihmisten elinolosuhteet ovat parantuneet. Tästä johtuen aatteelliset asiat eivät enää kiinnosta ihmisiä, varsinkaan nuoria.

Taipale jatkoi, että liittyessään yhdistykseen nykyiset konkarit kuitenkin olivat nuoria. Siihen aikaan syitä liittymiselle oli paljon. Jonkun verran

ESKO KÄRKKÄINEN, LAHTI

HEIKKI KARJALAINEN, LAHTI

”Nyt pyrimme siihen, että jäsenet ovat todellisia, eivät pelkkiä nimiä papereissa.
ESKO KÄRKKÄINEN, LAHTI

nuoria jäseniä on viime aikoinakin yhdistykseen tulut, mutta heitä ei saada toimintaan mukaan.

– Kutsuja ja jäsenkirjeitä olemme lähettäneet, oikein vanhoja kunnon kirjeitä, mutta eivät ole autaneet. Täytyyköhän seuraavan kerran laittaa, että tarjolla on kahvit konjakilla, ja jotain muuta viihdykettä, Taipale vitsailee.

Jäsentiedote Lahdessa lähtee yhdistyksen jäsenille kaksi kertaa vuodessa, ensimmäinen syksyllä ja toinen kevät-talvella.

KEHITTÄMISIDEOITA JA HISTORIAA

Yhdistyksen sihteeri Esko Kärkkäinen pohti, että koska Lahden vapaa-ajattelijoiden on oma toimintala, lehden tekeminen voisi onnistua. Lehden avulla nuoria olisi helpompi houkutella mukaan. Mitä tulee jäsenmäärään, jäsenistöstä poistettiin aikoinaan ns. paperijäsenet, joista ei ollut mitään hyötyä.

– Nyt pyrimme siihen, että jäsenet ovat todellisia, eivät pelkkiä nimiä papereissa.

Anja Toiminen ehdotti, että kenties kokousten

avaaminen rivijäsenille voisi saada heitä mukaan toimintaan.

– Olisi myös tärkeää saada tietotaitoa, koska tarvitaan ATK-kursseja ja kokemusta laitteiden käytöstä ennen kuin vanhemman sukupolven ihmiset pystyvät niitä hyödyntämään, Toiminen jatkoi.

Liittohallituksen varajäsen ja Lahden yhdistyksen varapuheenjohtaja Rauno Toiminen kertoi, että hän ja puolisonsa Anja ajautuivat yhdistykseen parikymmentä vuotta sitten lauluryhmän kautta.

– Yksissä illanistujaisissa vähän laulettiin ja meitäkin pyydettiin mukaan laulamaan. Sitten lauluryhmä ajan saatossa hajosi ja meiltä molemmilta meni lauluäänikin. Mutta tällaiset ryhmät voisivat toimia nykyäänkin, Rauno Toiminen ideoi.

Hänen puolisonsa lisäsi, että lauluryhmässä oli uskollisia ihmisiä ja se toimi hyvin pitkään. Toiminta oli tuolloin paljon aktiivisempaa kuin nykyisin.

Riina Perdén kertoi, että seurakunnan työntekijät panostavat erittäin vahvasti kouluihin, mm. aamu-

”Minusta tärkein syy jäsenmäärän laskuun on se, että ihmisten elinolosuhteet ovat parantuneet.

REIJO TAIPALE, LAHTI

RIINA PERDÉN, LAHTI

ESA LASSI, KOTKA

KARI MÄNTTÄRI, KOTKA

MATTI LEHTINEN, KOTKA

”ET-opetus ja kasvatus eettisyyteen olisi todella tärkeää lapsille.
RIINA PERDÉN, LAHTI

hartauksiin, ja myös uskonottomien tulisi vastavasti kehittää tätä puolta.

– ET-opetus ja kasvatus eettisyyteen olisi todella tärkeää lapsille. Seurakunnat osaavat nämä hommat paljon paremmin kuin vapaa-ajattelijat ja siksi lapsille välittyy paremmin heidän näkemyksensä, Perdén lisäsi.

Hän jatkoi, ettei kuulu paikallisyhdistykseen vielä, koska ei ole mikään yhdistysihminen. Perdén on siitä hauskassa tilanteessa, että hänen avopuolionsa on teologi.

– Kun tulee keskustelua uskonkysymyksistä ja rationaalisista argumenteista Jumalan olemassaolosta vastaan, vastaus on yleensä vähättelevä, että ”ohite-taan tuo”, haastateltava myhäili.

Keskustelut puolison ja uskonnollisen tuttavapiirin kesken ovat vahvistaneet Perdénin omaa näkökantaa entisestään. Ylipäätään kun uskonnollisten ihmisten kanssa uskonasioista yrittää keskustelua, huomaa heti, että heillä on voimakas puolustusmekanismi päällä, Perdén totesi.

KOTKALAISTA HISTORIAA JA TOIMINTAA

Kotkalaisia vapaa-ajatteliijoita tapasin 13.11.

Kotkan yhdistys lienee Suomen vanhin vapaa-ajattelijayhdistys (perustettu 1929) ja heidän hautausmaansa on Suomen ensimmäinen uskonottomien hautausmaa. Tosin puheenjohtaja Kari Mänttari kertoi, ettei tarkkoja tietoja ole, mutta näin he itse uskovat.

Sain yhdistyksen jäsen Esa Lassilta kaksi liuskaa tietoja, joista ilmenee, että ensimmäinen hautaus toimitettiin Kotkassa äitienpäivänä 1931. Hautaus tapahtui ilman pappia ja samassa arkussa oli äidin lisäksi lapsi.

EK-Valpo seurasi ja tarkkaili siviilirekisteriläisten järjestäytymistä 1930-luvun lopulla. Kotka oli tarkkailtavien joukossa.

Kotkassa on maksaneita jäseniä haastatteluhetkellä 260.

– Kokouksia on vuosittain 5–6. Kesällä järjestimme tilaisuuden, jossa jaoimme lentolehtisiä. Se oli yhteistapahtuma Kotkan nuorisotalolla, jossa erilai-

set järjestöt esittäytyivät yleisölle, Mänttari muisteli.

Lisäksi yhdistys on järjestänyt mm. talkoita. Kotkalaiset ovat pyrkineet jakamaan yhdistyksen esitteitä mahdollisimman moneen paikkaan. Tämä keino on tuonut kymmenkunta uutta jäsentä vuoden sisällä. Eli yksinkertainen nelisivuinen taitettu A5-esite on hyvä tapa tiedottaa yhdistyksestä ja hankkia uusia jäseniä.

Mänttärin mukaan Kotkassakin jäsenistö koostuu pääasiassa iäkkäämmästä väestöosasta. Aktiivit ovat melko vähissä. Anneli Laakkonen, liittohallituksen varajäsen, kertoi liittyneensä alunperin vapaa-ajattelijoihin 1.1.1962. Lapsien tulon ja muun vuoksi hän on välillä ollut pois toiminnasta, mutta on taas ollut mukana kymmenisen vuotta.

– Yhdistyksemme esite on Hannu Eklundin käsialaa, mutta toki olemme sitä yhdessä katsoneet ja tekstiä kehitelleet. Olemme myös alustavasti puhuneet lehdestä, mutta sitä ei vielä ole toteutettu, Laakkonen pohdiskeli.

Mänttari kertoi, että yhdistyksessä on perinne,

jossa pitkään mukana olleet vanhat jäsenet saavat vapaajäsenyyden. Ikäraja on 80 vuotta.

AKTIIVIEN AJATUKSIA

Ikärakenne huolestuttaa ja aiheuttaa pessimismia Keijo Yrjölässä.

– Onkohan meillä yhtään kolmekymppistä jäsentä, joka olisi saatu houkuteltua mukaan toimintaan, Yrjölä muisteli.

Vapaa-ajattelun tulevaisuuden kannalta hän pitää outona sitä, että ihmiset eroavat kirkosta, mutta eivät liity vapaa-ajattelijoihin.

– Meissä täytyy olla jotain vikaa; sellaista, joka on kaikkien näiden vuosikymmenien aikana niskaamme ja reppuamme kerääntynyt. Pitäisi löytää keksijä, joka kykenisi löytämään syyn. Pitäisikö vaihtaa koko reppu vai kehitetäänkö toimintaa muuten. Jotain mätää toiminnassamme kyllä on, koska nuoria jäseniä ei tule.

Yrjölä jatkoi, että vanhemmat ihmiset ovat aikoinaan liittyneet ideologisten syiden vuoksi.

ESA HONKANEN, KOTKA

ANNELI LAAKKONEN, KOTKA

HANNU EKLUND, KOTKA

KEIJO MOBERG, KOTKA

” Ihmiset äänestävät jaloillaan kirkosta eroamalla.

HELMERI MYYRÄ, KOTKA

Matti Lehtisen mielestä se, että järjestö on leimautunut vasemmistolaiseksi, haittaa toimintaa. Vasemmistolaisuus ei hänen mukaansa tänä päivänä pure ihmisiin. Maailma on muuttunut ja porvarilliset arvot ovat paljon korkeammalla ja tavoiteltavampia kuin aiemmin. Tästä johtuu, ettei nuorempaa väkeä toimintaan tule.

– Nuorilla ei ole ideologista pohjaa liittyä joukkoon. Tämä on valitettavaa, Lehtinen analysoi.

Hän jatkoi, ettei kirkko pysty nuorille mitään antamaan, joten vapaa-ajattelijain tulisi keksiä keinoja tarjota jotain tyhjiön täyttämiseksi.

Helmeri Myyrä kertoi eronneensa kirkosta 17-vuotiaana. Haastatteluhetkellä Myyrä on 67-vuotias. Vapaa-ajattelijoihin hän kuitenkin liittyi vasta äitinsä kuoltua vuonna 1994.

– Halusin äitini haudatuksi uskonnottomien hautausmaalle, joten liityin, Myyrä kertoi.

Pauli Hömppi puolestaan esitti, että vapaa-ajattelu laventuu ja etenee maailmassa tai ainakin Suomessa ennätysvauhtia.

– Ihmiset äänestävät jaloillaan kirkosta eroamalla, hän heitti.

Hömpin mielestä nykyiset nuoret eivät välttämättä halua sitoutua ja siksi he eivät liity vapaa-ajattelijoihin tai järjestötoimintaan. Hänen mukaansa nuoret eivät halua sitoutua ylipäätään mihinkään poliittiseen toimintaan.

– Mutta kun tätä menoa jatkuu tarpeeksi kauan, vapaa-ajattelijajärjestökin on tullut tavallaan turhaksi, koska kaikki ovat eronneet kirkosta, Hömppi heitti.

Esa Lassi muisteli olleensa vapaa-ajattelijain jäsen vuodesta 1970. Hän on siis veteraani vapaa-ajattelijana, vaikka ikää on vasta 57 vuotta. Lassi näkee vapaa-ajattelulla tulevaisuutta, koska kirkkoon kuulumisen tarve on vähentynyt niin paljon viime vuosina.

– Vapaa-ajattelijoidella on paljon toimintaa, hautaus toiminta tietysti se viimeinen. Mielestäni maailmankatsomuksellista puolta pitäisi kehittää, koska ihmiset kuitenkin haluavat hahmottaa maailmaa jollakin tavalla, Lassi kertoi.

Hän lisäsi, että materialistinen todellisuuskäsitys tarjoaa siihen hedelmällisen lähtökohdan.

Esa Honkanen, liittovaltuuston jäsen, allekirjoitti Pauli Hömpin näkemyksen siitä, että kirkosta erotaan, mutta mihinkään järjestöön ei haluta kuulua.

– Eletään vain kuin lampaat pellolla. Tämä on suurin ongelma. Pitäisi tehdä tiedotusiskuja kansan keskuuteen, yleisille paikoille, Honkanen pohdiskeli.

Hän arveli, että nuoriso ei tiedä vapaa-ajattelijaliikkeen olemassaolosta. Tiedon puute on siis Honkasen mielestä suurin puute vapaa-ajattelussa tällä hetkellä.

Keijo Moberg kertoi liittyneensä Kotkan vapaa-ajattelijoihin 1950-luvulla. Aktiiviseen toimintaan hän lähti vasta myöhemmin. Mobergille on muodostunut käsitys, että useimmat kirkosta eronneet eivät halua maksaa jäsenyydestä eivätkä usko kristinoppiin.

– Näkisin, että kun nämä ihmiset ovat yksistä maksuista päässeet eroon, niin he eivät välittömästi

halua lähteä maksamaan jotain toista järjestömaksua, Moberg analysoi.

Hänen mielestään asia ei ole ideologisesti kirkosta eronneille selvä ja siinä vapaa-ajattelijoidelle tehtäväkenttää riittää. Ihmisille pitäisi selvittää, mitä vapaa-ajattelijaliike edustaa.

Yhdistyksen sihteeri ja taloudenhoitaja Anneli Laakkonen kertoi, että liittohallituksessa toimiesaan hän on saanut läheisesti tutustua liiton ajamiin hyviin asioihin. Liitto on hänen mielestään todella hyvä uskonnottomien etujen ajamisessa.

– Täällä kentällä väki ei edes tiedä, mitä kaikkea liitto ajaa. Tästä pitäisi tiedottaa julkisuudessa paljon enemmän, jotta ihmiset ymmärtäisivät, että uskonnottomien etujärjestö on tarpeen, Laakkonen tuumaili.

Hänen mukaansa tiedottaminen pitäisi kohdistaa erityisesti nuorille, jotta nämä lähtisivät mukaan toimintaan.

Hannu Eklund, Kotkan vapaa-ajattelijayhdistyksen hallituksen jäsen, jatkoi Laakkosen pohdintoja.

PAULI HÖMPPI JA HELMERI MYYRÄ, KOTKA

Eklund oli sitä mieltä, että vapaa-ajattelu on mennyt eteenpäin sekä Kotkassa että koko Suomessa.

- Seuraan aktiivisesti tiedotusvälineitä ja vapaa-ajattelijat ovat nykyään paljon enemmän julkisuudessa kuin aiemmin. Meidänkin yhdistyksemme on mennyt monessakin suhteessa parempaan suuntaan viime aikoina, Eklund kartoitti.
- Hänen mukaansa yhteiskunnan sirpaleisuus ja liittoa pitkään vaivanneet henkilöristiriidat saattavat osaltaan selittää jäsenmäärän vähäisyyden. Eklund näki tilanteen siten, että riitelystä on jo osittain päästy eroon.
- Käsittääkseni se, mitä viime vuosina liitossa on tehty, on parantunut kaiken aikaa. Jos sitä linjaa jatkaa, niin järjestöstä tulee vieläkin parempi, hän arveli.
- Eklund kertoi lopuksi, että vapaa-ajattelijaliike on ollut uuden ajan airut, koska nykyisin monet kirkonmiehet ja jopa piispa Heikka tuntuvat olevan joistakin asioista täysin samaa mieltä kuin uskonnottomat. Vapaa-ajattelu on vain ollut pappeja ja piispoja kymmeniä vuosia edellä. ■

Välikäsistä

Elämme välikäsien maailmassa. Koska olemme itse sisällä, ehkä välikäsinäkin, emme välttämättä edes havaitse tilaamme. Alun perin välikädet olivat kaupanteon välittäjiä. Tiedon, rahan ja tavaran siirroissa välikäsiä tarvitaan. Kun osto- ja myyntiketjut ovat pitkiä ja pelkän tavaran sijasta kauppaa itseään käydään myös tiedosta ja rahasta, niin verkostosotku saattaa olla kuvaamaton.

Välikädet ja rikollisuus on tuttu yhdistelmä. Välikäsien avulla peitetään talousrikoksetkin niin, etteivät tutkijat pääse päätekiijöihin käsiksi. Nykytalouskriisissä välikädet ottavat minkä kerkiävät ja keksivät pyytää. On syntynyt sellainen markkinakulttuuri, jossa voitot yksityistetään ja tappiot sosialisoidaan. Eletään velaksi, jolloin pankit välikäsinä jälleen rahastavat. Organisaatio pankki tekee rahasta rahaa, jolloin pankista alunperin kansalaisten ylimääräisten rahojen luotettavana säilyttäjänä ja lainanantajana perusteltuun tarpeeseen sekä maksuliikenteen välittäjänä onkin tullut finanssitavaratalo. On sijoitus-, vakuutus-, kiinteistö- ja ties mitä "pankkeja", jotka myyvät ja ostavat finanssituotteita.

Ja kun ollaan kaukana reaalityoudesta, niin kuplat puhkeavat. Pari vuotta sitten maapallollamme finanssipääoma oli 16-kertainen reaalituotannon arvoon verrattuna, viime vuonna "yllättäen" finanssipääoman arvosta katosi 50 triljoonaa dollaria. Virtuaalibitit, jotka voivat kantaa rahan – tai jonkun valuutan, arvopaperin, osakkeen – nimeä ovat todellisuudessa elämässä välikäsien maailmassa.

Erään sijoitusyhtiön omistaja kertoi BBC:n haastattelussa, että hehän ovat ottaneet johdannaiskauppoistaan vain vähän yli prosentin provision, joten heitä ei voi finanssikriisistä syyttää. Eipä tietenkään, mutta kun tällaisia kaupantekijöitä on verkosto ja kaikki pumppaavat ulos mahdollisesti velkarahalla leikkien, niin välillä tulee maksun aikakin. Välikäsi voi taas innovoida, keksiä uusia tuotteita vaikka konsultiksi ryhtymällä ja neuvomaan alalle uusia yrittäjiä.

Talouden vapaassa maailmassa ei ole kansalaisdemokratiaa. Valvontaa ja sääntelyä on eriaisteisesti

Taloudessa on luotettu itsesääntelyyn, markkinatalouden sisäiseen valvontaan. Valtion puuttuminen talouselämään on nähty häiritseväksi välikädeksi. Verotus on välikäsi, jolla yksityinen ihminen maksaa valtion ja kuntien kulut sekä maksaa muitakin veroja ja veroluonteisia maksuja. Yritykset maksavat yhteisöveroa, joka on alle kymmenes kansalaisten maksumäärästä. Vallan olemme syntyessämme antaneet välikäsillemme. Ja äänestämme täysi-ikäisinä uudet demokraattiset vallanpitäjät mielikuviamme mukaan. He sitten valvovat meidän puolestamme vaikka yrityksiä ja sijoittavat rahamme viisaasti ja ottavat velkaa, jotta meillä olisi hyvä olla. Ja säättävät lait.

Tuomioistuimien ratkoo, jos jotain epäillään rikoksesta. Hiukan huolestuttaa kyllä viimeaikainen tutkimus, jossa todetaan, että oikeudenkäyntien ovat niin kalliita, ettei keskiluokkakaan uskalla viedä haluamiaan juttuja oikeuteen. Eikä Suomessa olla vielä televisiossa näytettyjen amerikkalaissarjojen oikeudenkäyntikulujen tasolla lähelläkään. Asianajajistakin on tullut rahastavia välikäsiä.

Entäs apteekkarit, lääkärit, konsultit, kiinteistövälittäjät, julkikkiset, media, uusmedia? Kaikki tarpeellisia välikäsiä, eikö? Ongelma kai on, että kuinka monta välikättä ketjussa tai verkkoalustalla tarvitaan? Ja onko kokonaistaloudellisesti kestävä? Välistä vetävät välikädet pysyessään kohtuudessa eivät tule ilmi, vaan nauttivat jopa arvostusta demokraattisessa yhteisössämme. Kukapa meistä ei kahtisi menestyjiä.

Yksi välikäsi oli unohtua. Valtiokirkkomme. Eivät panneet vastaan yhteisöveromuutosta, jossa valtio maksaa seurakunnille 2.55 % keräämistään veroista yrityksiltä ja muilta yhteisöiltä. Tälle vuodelle prosentti oli 1.75 – kymmenen vuotta sitten kolme. Kirkko osaa laskea hyvin tulonsa. Prosenttilaskuri tuo hyvin hyvinä aikoina ja jotta sama määrä saadaan huonoina aikoina prosenttia täytyy nostaa – kyse on siis arviolta sadan miljoonan euron rahasta.

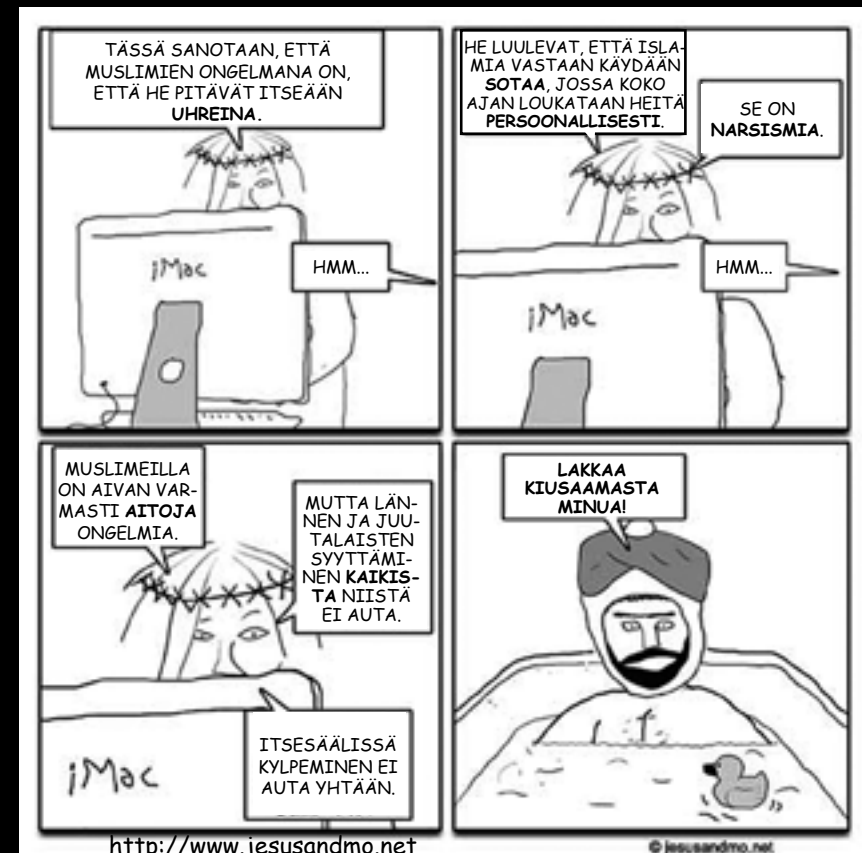
Muutkin hyvin toimeentulevat välikädet ovat käyttäneet prosenttibonuksia. Ja peruste bonuksille voi sitten olla kyllä ihan mistä vain. Kirkon yhteisö-

vero-osuutta perustellaan pääosin hautausmaiden ylläpidolla. En ole kyllä kuullut konkurssiin menneiden yritysten haudoista. Saati, että yrityksillä olisi joku uskonto. Kirkko on muutenkin hyvä esimerkki välikädestä, joka saa itsenäisen olemassaolon, hyväksynnän, arvostuksen jne. aikojen kuluessa.

Itse asiassa nykyisin katsottaessa sillä on erinomainen liikeidea. Se on välikäsi pääosin pakkoliitettujen kirkonjäsenten ja olemattoman välissä. Ja työllistää automaattisesti tulevien verojen ja muiden

tukien kautta. Eivätkä jäsenet edes huomaa, että voisivat ottaa suoran yhteyden rukoilemalla jumalaansa ilman veronmaksuakin. Mutta niin kuin välikäsilä on tapana, ne selittävät itsensä tarpeelliseksi varsinkin, jos saavat haltuunsa toiminnot, jotka todella ovat tarpeellisia. Välikädetkin kyllä voivat joutua välikäteen, jonka merkitys sitten onkin jo ihan toinen: pulmatilanne. ■

teutori

Eroakirkosta.fi

Heikki Orsila

Sadasviideskymmenestuhannes eroakirkosta.fi -ero tapahtui 4.4.2009. Palvelu avattiin marraskuussa 2003 ja ensimmäiset 50 000 eroa kertyivät kolmessa vuodessa. Toinen erä vei liki puolet vuodesta ja viimeinen 50 000 kertyi vähän yli vuodessa. Tahti on siis kiihtynyt pitkällä aikavälillä mukavasti.

Maalis-huhtikuussa vuonna 2009 erosi noin 11% vähemmän henkilöitä kirkosta kuin vuotta aikaisemmin. Tällä tahdilla eroaminen laskisi viime vuoden 52 tuhannesta erosta 46 tuhanteen eroon. On arveltu, että taloudellinen taantuma saattaisi olla osatekijä vähentyneisiin eroihin. Näin tapahtui edellisen laman alussa vuonna 1991. Vuonna 1992 eroaminen kuitenkin nousi uuteen huippuunsa. On mahdollista, että sama ilmiö toistuu vuonna 2010.

Evangelis-luterilaisen kirkon seurakuntavaalien äänestysikäraja laskee 16 vuoteen. Vaaleissa äänestävä nuori ei kuitenkaan saa itsenäisesti erota kirkosta. Nykyisen lain perusteella alle 18-vuotias tarvitsee vanhempiensa suostumuksen erotakseen. Vaaleissa äänestämiseen ei tarvita vanhempien lupaa. Mielestäni tämä on jopa alentavaa nuoria kirkon jäseniä kohtaan. Heille annetaan äänivalta, mutta samalla estetään poislähteminen. Eikö kirkko luota jäseniinsä?

Kirkko pyrkii patoamaan jäsenpakkoa tarjoamalla äänioikeuden. Uudistuksen tarkoituksena lieenee aktiivinuorten sitouttaminen kirkkoon, mikä koskettaa vain pientä joukkoa. On outoa, että hallituksen esityksessä toistetaan kirkon esittämä perustelu ikärajan laskemisesta, sillä eihän hallituksen tehtävänä ole ottaa kantaa siihen, onko kirkosta eroamisen määrä hyvä vai huono asia.

Nuoret ovat kirkolle suuri haaste. Vuonna 2008 eroakirkosta.fi -palvelun kautta eronneista 18-vuotiaita oli noin 7%. Näistä 38% erosi heti kun täytti 18. Tahtoa kirkosta eroamiselle löytyy siis jo ennen täysi-ikäisyyttä. Puolet eroajista on alle 30v. Sen lisäksi, että eroaminen vähentää kirkon jäsenmäärää, tämä myös vähentää tulevia kasteita. Nuorilla eroajilla on lasten tekeminen vielä edessä, ja vahin-

ko kertaantuu kirkolle. Vahinkoa syntyy kirkolle myös toisesta päästä ikähaitaria. Suurten ikäluokkien kuoleminen kiihdyttää jäsenmäärän putoamista tulevaisuudessa.

Tampereen seurakunnat tiedotti keväällä henkilöstönsä lomauttamisesta kolmeksi viikoksi. Arkkipiispa Paarma ehdotti maaliskuussa kirkon yhteisöveron osuuden nostamista. Sitten valtion neuvosto on esittänyt, että kirkon yhteisöveron osuus nostetaan 1,75 prosentista 2,55 prosenttiin. Tampereen seurakunnat saavat 1,6 miljoonaa euroa enemmän tukea valtiolta. Lomautukset peruttiin tämän seurauksena.

Taloustaantumana aikana monet ovat menettäneet työpaikkansa ja tulleet lomautetuksi. Muiden turvautuessa perinteisiin säästökeinoihin, "hyvänte-kijäkirkko" juoksee valtion rahapussille ja pelastaa omansa. Tämä ei minusta tunnu reilulta. Kirkon tulisi toimia samoilla taloudellisilla realiteeteilla kuin muutkin. ■

Kirjoittaja on Eroakirkosta.fi:n tiedottaja.

TAPAHTUMAT

VAPAA-AJATTELIJAIN KESÄPÄIVÄT KOTKASSA 11–12.7.2009

Majoitus Kesähotelli Katariinassa, Sapokassa, merikoulun asuntolassa.

KOTKAN VAPAA-AJATTELIJAT RY 80-VUOTISJUHLA

Merikeskus Vellamossa lauantaina 11.7.2009
Klo 14.00

Alustava ohjelma:
Klo. 14.00

- Juhlan avaus
- Kaupungin tervehdys
- Liiton tervehdys
- Juhlapuhe
- Yhdistyksen historiikki
- Juhlaväen onnitelut ja adressit
- Musiikkia ja muuta ohjelmaa
- Juhlakahvitus
- Mahdollisuus tutustua merikeskus Vellamoon

Iltajuhla ravintola Kairossa klo 18 alkaen. Illallinen seisovasta pöydästä. Ohjelmaa, vapaamuotoista seurustelua ja tanssia.

Sunnuntai 12.7.2009
Klo 10.00

Lähtö linja-autolla kaupunkikierrokselle, jonka aikana poikkeamme maamme vanhimmalla Vapaa-ajattelijain hautausmaalla Kotkan Parikalla. Paluu Sapokkaan, josta lähtö meriristeilylle Kotkan ympäristöön. Rantaudumme Merikeskus Vellamon laituriin, josta kokoontuminen ravintola Kairoon Kesäpäivien päättäjäisiin.

HELSINGIN YLIOPISTON VAPAA-AJATTELIJAYHDISTYS PROMETHEUS RY JÄRJESTÄÄ

– kerhoillat:

ma 15.6. klo 18.30
ma 24.8. klo 18.30
ma 21.9. klo 18.30

Helsingissä, Uudella Ylioppilastalolla, Cajsa-kabinetissa, os: Mannerheimintie 5 B, 4.kerros.

– (säävarauksella) Kesäpäivien Suomenlinnassa, su 26.7. Tarkemmat tiedot: prometheus@ateistit.fi

KESKUSTELUA

Oikeuttavatko Raamattu ja holokausti kansanmurhan?

Kauko Tuovinen, Tampere

Ensimmäiseksi. Raamatun Israel on oppinut joukkotuhonnan Raamatun alkupään kirjoista.

Vanhasta testamentista löytyy paljon oikeutettuja ja kansanmurhia. Ne ovat oikeutettuja, koska ne tapahtuvat jumalan tahdosta ja ne pannaan toimeen jumalan määräyksestä. Niiden tarkoitus ja tehtävä on kosto, valitun kansan suojele sekä jumalan kunnian ja mahdin näyttäminen. Niissä tapetaan paljon naisia ja lapsia. Ne ovat raakaa voimapolitiikkaa.

"Jumala valitsi Israelin kansan todistamaan Hänestä ja Hänen tahdostaan maailmassa", todistaa Israelin Ystävät ry. nettisivuillaan vuonna 2009.

Juutalainen filosofi ja uskonnollinen ajattelija Simone Weil (1909–1943) kuvaa Israelin roolin toisin: "Yhteisö, johon on kiinnitetty jumalallisuuden ni-

milippu: päihdyttävä sekoitus, joka tekee kaikenlaisen mielivallan mahdolliseksi. Valepukuinen pahalainen."

Mikä varjeli maailmaa valituilta kansoilta?

Toiseksi. Palestiinaan 1948 perustettu Israel on oppinut joukkotuhonnan holokaustista.

Ovatko Israelin pahuus ja sen aiheuttamat kärsimykset natsien syytä? Alensiko holokausti Israelin syyntakeellisuutta? Oikeuttaako holokausti, shoah, joukkotuhonnan?

Weil tajusi väkivallan periytyvän: "Uurit ovat väkivallan tahraamat samoin kuin heidän pyövelin-säkin. Paha siirtyy miekan kahvasta sen kärkeen."

Natseja paennut Weil oli kammottavan oikeassa. Israel levittää maailmaan pahaa. Olisipa olemassa jumala, joka tämän estäisi. ■

Jumalanpilkka ja ihmisoikeudet

livi Anna Masso

Vuime aikoina on kansainvälisessä lehdistössä keskusteltu “uskontojen halventamisen” vastaisesta julkilausumasta, joka hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa tänä keväänä. Aloitteen tekivät OIC:n islamilaiset jäsenvaltiot ja julkilausuma eteni yleiskokoukseen YK:n ihmisoikeusneuvoston kautta. Sitä tukivat islamilaiden maiden lisäksi sellaiset valtiot kuin Venäjä, Valkovenäjä, Kiina ja Kuuba – maat, joita ei tunneta erityisestä uskonnollisuudesta eikä varsinkaan islamilaisuudesta. Kiina ja Venäjä käyvät omaa “terrorisminvastaista” taisteluaan islamilaisia vähemmistöjään, uiguureja ja tshetšeenejä vastaan.

Länsimaat ovat vastustaneet julkilausumaa tai äänestäneet tyhjää. Miksi sitten maalliset autoritääriset valtiot puolustavat “uskontojen oikeutta” suojautua kritiikiltä? Julkilausuma ja sen etenemisprosessi YK:ssa herättävät kysymyksiä paitsi uskonnon- ja sananvapauden kannalta, myös ihmisoikeuksien ja demokratian kannalta yleisemmin. Kuten monet kriitikot ovat osoittaneet, opeilla eikä siten uskonnoillakaan ei voi olla oikeuksia: ihmisoikeudet on luotu ihmisyyksilöiden suojelemiseksi mielivaltaiselta ja epäinhimilliseltä kohtelulta. Yksikään oppi ei voi olla sellainen oikeussubjekti, jota ihmisoikeudet suojelevat.

Ihmisiä voidaan toki puolustaa syrjinnältä ja kaltoin kohtelulta uskonnollisen vakaumuksen takia, mutta itse vakaumus voi vapaassa yhteiskunnassa aina olla vapaan kritiikin, arvostelun ja myös satiirin tai pilkkanteon kohteena.

Sananvapaus on ihmisoikeuksista poliittisen vapauden kannalta keskeisin – ilman sananvapautta ei voida myöskään paljastaa henkeen ja ruumiilliseen koskemattomuuteen kohdistuvia rikoksia. Sananvapauden oikeutetut rajoitukset eli suoja her-

jauksilta ja kunnianloukkauksilta on kirjattu erikseen demokraattisten maiden lakeihin. Mihin sitten tarvitaan uskonnon erityissuojelua, ja vielä ihmisoikeusneuvoston toimesta?

OIC esittää asian rasismien ennakointina ja uskonnollisen vihanlietsonnan vastustamisena. Julkilausumassa, varsinkin sen ensimmäisissä versioissa maalattiin kauhukuvia 9/11 2001 terrori-iskujen jälkeen ennakkoluuloista ja vihanpidosta kärsivistä muslimivähemmistöistä. Dokumentin laatijat eivät kiinnittäneet huomiota uskonnollisten vähemmistöjen asemaan muslimienemmistöisissä maissa, joissa syrjintä uskonnon perusteella on usein lailla vahvistettua ja avointa. Ainoa uskonto, jonka “uskontojenhalventamista” vastustava dokumentti mainitsee, on islam. Kysymyksessä ei siis ole pyrkimys rajoittaa uskonnollista syrjintää ja vihanpitoa koko maailmassa vaan ainoastaan muslimeihin väitettävästi kohdistuvaa “islamofobiaa” lännessä.

Tämä epäsymmetria oli yksi syy, miksi länsimaat eivät suostuneet allekirjoittamaan julkilausumaa. Lisäksi “halventaminen” on esitetty niin epämääräisesti, että – kuten kriitikot ovat huomauttaneet – tulkinnasta riippuen mitä tahansa uskontoon kohdistuvaa kritiikkiä tai satiiria voidaan pitää “halventamisena”. Sanat “halventaminen” ja “loukkaava” ovat vanhoja tuttuja autoritääristen sananvapauden vastustajien kielenkäytössä. Neuvostoliitto julisti aikoinaan sosialismin kritiikin loukkaavaksi. Kysymys ei siis ole rasismien vastustamisesta, vaan sananvapaudesta. Tämä myös selittää ei-islamilaiden, ei-demokraattisten valtioiden liittymisen OIC:n rintamaan. Sananvapauden rajoittaminen nakertaa demokratian elinvoimaa, ja autoritääriset hallitukset tietävät sen. Kun sananvapaus on ehdollista jollakin

aihealueella, on se sitä myös muualla.

Tästä todistaa myös seuraava yritys rajoittaa sananvapautta YK:n kautta, taas “rasismien vastustamisen” nimissä: Venäjä on ehdottanut “natsimielisten” Toisen maailmansodan tulkintojen kieltämistä kansainvälisellä tasolla. Natsimielisyyttä on tuskin syytä puolustaa. Ongelma on siinä, että Venäjä luokittelee natsimielisiksi kaikki mielestään “väärit” tulkinat eli sellaiset, joiden mukaan voitto natsismista ei ollut maailmansodan ainoa seuraus. Muun muassa puheet Stalinin repressioista ja Baltian miehityksestä saatetaan luokitella “rasismiksi” ja “natsismiksi”.

Sen takia humanistien ja sananvapauden puolustajien tulee olla erityisen varovaisia, kun “loukkaavien” tai “halventavien” puheiden kriminalisointia ehdotetaan, vaikka sitä tehtäisiin näennäisesti oikeiden päämäärien eli rasismien vastustamisen ja vähemmistöjen puolustamisen nimissä. Demokratian ystävien yksi haaste on nykyään se, että demokratian vastustajat ovat ottaneet haltuunsa demokratian sanaston sekä osin myös instituutiot, jotka on tarkoitettu demokratian vahvistamiseen. On melko irvokasta, että monet vähiten vapaina tunnetut maat ylipäätään voivat olla YK:n ihmisoikeusneuvoston jäseniä.

Monissa islamilaisissa maissa sanan- ja ajattelunvapaus on olematon, mikä ilmenee maiden äärimmäisen tiukissa jumalanpilkkalakeissa. Pakistanissa tai Iranissa, Afganistanissa tai Saudi Arabiassa uskonnon arvostelusta tai uskonnon vaihtamisesta seuraa edelleen vankeus- tai kuolemanrangaistus, vaikka sellainen käytäntö rikkoo räikeästi YK:n sanan- ja uskonnonvapauspykälää vastaan. Kun islam muodostaa kiinteän osan maiden poliittista järjestelmää, kysymyksessä on suoraan myös poliittisen vapau-

den puute. Siksi niiden lakien vienti rajojen yli tai osittainenkin hyväksyntä kansainvälisellä tasolla on haaste länsimaiselle vapaudelle.

Mihin vedetään rajoittamisen raja? Länsimaiden omat jumalanpilkkalait, joita paikoin yritetään herätellä henkiin, ovat jääne, josta olisi pitänyt luopua jo ajat sitten. Sananvapaus on uskottava vain silloin, kun siihen ei tehdä poikkeuksia uskontojen eikä muidenkaan oppien erityissuojelun muodossa. ■

VAPAA-AJATELIIJOIDEN JÄSENMAÄRÄ KÄÄNTYI KASVUUN

Uskonottomien valtakunnallisen etujärjestön Vapaa-ajattelijoiden liiton jäsenyhdistysten jäsenmäärä on kääntynyt kasvuun samaan aikaan kun kirkosta eroaminen on ollut ennätysellistä.

Esimerkiksi ensi heinäkuussa 80-vuotisjuhliaan Vapaan Ajatuksen -kesäpäivien yhteydessä viettävän Kotkan Vapaa-ajattelijoiden ja Helsingin Vapaa-ajattelijoiden jäsenmäärät ovat kasvaneet vuodessa useilla kymmenillä uusilla jäsenillä.

Vapaa-ajattelijayhdistysten jäsenmäärä oli vuodenvaihteessa 1549 henkilöä. Määrä putosi pari vuotta sitten useilla sadoilla kun maksuiltaan edullisempi ns. perhejäsenyys poistettiin.

Kiinnostus vapaa-ajattelua kohtaan on muutenkin nousussa. Vapaa-ajattelijaliikkeen eri projekteissa, kuten elämäntietomustietä (et-opetus.fi), Uskomaton.fi -bussikampanja ja eroakirkosta.fi -palvelu ovat saaneet runsaasti vapaa-ajattelijoiden ulkopuolisia tekijöitä. Tämä osoittaa, että vapaa-ajattelu on huomattavasti laajempi ilmiö, kuin mitä jäsenmäärän antaa ymmärtää.

Vapaa-ajattelijain liitossa on 27 jäsenyhdistystä, joista uusin on perustettu Rovaniemelle. Yhdistyksillä on eri puolilla Suomea hoidossaan mm. yhdeksän uskonottomien hautausmaata.

Evangelis-luterilaisesta kirkosta erosi viime vuonna 52203 henkilöä, joista yli 47000 Tampereen Vapaa-ajattelijoiden ylläpitämän eroakirkosta.fi -palvelun kautta.

KAUKO HOKKANEN IN MEMORIAM

Viime vuonna menehtynyt Kauko Hokkanen oli vuosikymmenet mukana vapaa-ajattelijain ja ateistien toiminnassa. Hän toimi eri vaiheissa Lohjan seudun vapaa-ajattelijat ry:n puheenjohtajana (1984–1996), taloudenhoitajana ja varapuheenjohtajana. Hän oli Lohjan yhteislyseon vahtimestari ja hänen panoksensa oli suureksi avuksi yhdistyksemme käynnistymiselle. Kauko Hokkanen tiedettiin ystävälliseksi ja avuliaaksi. Hän vaikutti liitonkin luottamustehtävissä. Hän oli Lohjan seudun vapaa-ajattelijoiden, sittemmin Länsi-Uudenmaan ateistien aktiivinen jäsen koko ajan, vuodesta 1976. Ansioistaan vapaa-ajattelijatoiminnassa Hokkanen sai liiton hopeisen ansiomerkin 6.5.1990. Hän oli myös runoilija. Vapaa-ajattelijain liitto ry julkaisi vuonna 1983 hänen 57-sivuisen, monitemuotoisen runoteoksensa /Me Luojamme luojat/.

Muistokirjoituksen koonneet: Kimmo Sundström, Erkki Hartikainen, Kim Sjöström; Länsi-Uudenmaan Ateistit ry

LÄNSI-UUDENMAAN ATEISTIIEN KUULUMISIA

Länsi-Uudenmaan Ateistit ry:n yleisötilaisuus pidettiin ma 11.5.2009 Lohjalla, Lohjan pääkirjaston kokouksalissa. Kuultiin alustus ja käytiin keskustelua ateismin kannalta ajankohtaisista aiheista.

Paikalla oli kymmenkunta ihmistä, myös muutama ihminen 'suuresta yleisöstä' joilla ei ollut aiempaa yhteyttä yhdistykseen. Keskustelu oli vilkasta.

Samassa yhteydessä pidettiin myös Länsi-Uudenmaan Ateistit ry:n vuosikokous.

Kuultiin suruviesti, että kaksi yhdistyksen pitkäaikaisista jäsentä oli kuluneen vuoden aikana kuollut: Kauko Hokkanen ja Matti Lehtikangas.

Yleisötilaisuudesta oli tiedotettu mm Länsi-Uusimaa-, Vihdin Uutiset- ja Etelä-Uusimaa-lehdissä julkaistuilla ilmoituksilla.

Tilaisuudessa paikalla olleista jäsenistä pari on ollut yhdistyksessä jäsenenä ainakin jo vuodesta 1977

PUUPÄÄHATTU-PALKINTO VILLE RANNALLE

Vapaa Ajattelijan viime numerossa haastateltu sarjakuvapiirtäjä Ville Ranta on voittanut tämän vuoden Puupäähattu-palkinnon. Suomen sarjakuvaseura myöntää palkinnon vuosittain ansioituneelle suomalaiselle sarjakuvantekijälle.

Palkintolautakunta toteaa, että Rannan, 30, tuotanto on "nuoresta iästä huolimatta ällistytävän laaja ja monisäikeinen". Rannan tuotannossa korostuvat inhimilliset teemat: Kuka minä olen ja miten olen tähän päätynyt? Mitä oikein tahdon? Miksei tämä kärsimys katoa?

SESONKI ON NYT, NÄYTÄ KATUKUVASSA HYVÄLTÄ JA TILAA HELSINGIN VAPAA-AJATELIIJAT RY:N KOMEA GOTT IST TOT T-PAITA!

Paidan voi tilata sähköpostitse osoitteesta helsinki@vapaa-ajattelijat.fi tai puhelimitse numerosta **041-528 6713**. Paidan voi myös ostaa liiton toimistolta käteisellä. Toimiston osoite on Neljäs linja 1, avoinna klo 11–15 arkisin.

Postitilaukset tehdään niin, että soitto tai sähköposti ja sen jälkeen tulee varmistus, että paitaa on saatavilla. Tämän jälkeen maksu etukäteen tilille ja paita postitetaan kun maksu näkyy tilitapahtumissa.

Paidan hinta on 15 € + 2 € postituskuluja. Saatavilla olevat koot (musta tai valkoinen): XXL (vain valkoisena), XL, L, M, S, Ladyfit M, Ladyfit S.

RELIGULOUS – USKOMATONTA -nettikilpailun tulokset

Vapaa-ajattelijain liitto järjesti yhdessä Sandrew Metronomen kanssa internet-sivullaan kilpailun, jossa piti keksiä yhden lauseen mittainen iskevä ja hauska mainoslause, jolla markkinoida elokuvaa enemmän tai vähemmän uskonnolliselle ystävälle. 10 parasta palkitaan Religious – Uskomatonta -DVD:llä.

Elokuvan kotisivut:
<http://www.religulousmovie.net/>

Kilpailuvastauksia tuli nelisenkymmentä ja voittaja oli ylivoimainen. Arvosteluraatiin kuuluivat tiedottaja Jussi Kaisjoki Sandrew Metronome –yhtiöstä sekä Marko Koivuniemi, Jori Mäntysalo ja Jussi K. Niemelä Vapaa-ajattelijain liiton hallituksesta. Pisteet annettiin siten, että paras sai 10 pistettä ja seuraava 9 pistettä jne. Raati ei nähnyt toistensa vastauksia. Lopuksi pisteet laskettiin yhteen. Kahdeksaan pisteeseen päätyi useampi kilpailulause, joten raati veti niiden kohdalla pitkää tikkua.

Tulokset:

1. Kimmo Timonen, Helsinki:
"Tulee aika jolloin sadut muuttuvat vitseiksi." 32 p.
2. Kimmo Koskelainen, Kuopio:
"Tämän filmin Jumala olisi tehnyt testatakseni ihmisiä." 23 p.
3. Mika Lehto, Helsinki:
"Aivan Jumalattoman hauska elokuva eli raitista revitystä riiteistä!" 20 p.
4. Timo Väisänen, Lahti:
"Kokeillaanko suuttuko Isä jos katsottaisiin?" 19 p.
5. Joonas Hamilas, Vaasa:
"Jumalattoman hultaton komedia!" 16 p.
6. Kimmo Laine, Vantaa:
"Kiinnostaisiko nähdä maailma ateistin silmin?" 12 p.
7. Pekka Suomäki, Korpilahti:
"Uskotko elämän jälkeiseen kuolemaan?" 11 p.
- Jaettu 8. sija: Janne Pussinen, Oulu:
"Religulous...What Jes... Muham... Abrah... GODDAMN!!! Just watch the darn movie!" 9 p.
- Siim Vatalin, Eesti:
"Usko pois, tulen sunnuntaina kanssasi kirkkoon jos katsot sen elokuvan etkä naura kertakaan." 9 p.
10. Marko Naumanen, Oulu:
"Parempi kuin maksaa suojelurahaa taivaalliselle mafiapomolle!" 8 p.

Onnea voittajille ja kiitos kaikille kilpailuun osallistuneille!

Jäsenyhdistykset

FORSSAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Juha Toivonen • Tölonkaari 4 A 8, 30420 FORSSA
puhelin: • 044 592 0210 • fovap@hotmail.com
Tilinro: 432720-242580

HELSINGIN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Neljäs linja 1, 00530 HELSINKI
puhelin: 041 528 6713 • helsinki@vapaa-ajattelijat.fi
<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/helsinki>

HELSINGIN YLIOPISTON

VAPAA-AJATTELIJAYHDISTYS PROMETHEUS RY

Janne Vainio • Vedenottamontie 12 E 38,
00980 HELSINKI • puhelin: 050 365 6808,
qsj04@yahoo.com • Tilinro: 101135-305130

JOENSUUN SEUDUN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Ari Sulopuisto • Karhantie 27, 80230 JOENSUU
email: ari.sulopuisto@pp.inet.fi
Tilinro: 478530-220795

KESKI-UUDENMAAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Veikko Laine • Kartanontie 39, 04400 JÄRVENPÄÄ
puhelin: (09) 287 236 • v.laine.kiuru@kolumbus.fi
Tilino: 157860-5428

KAINUUN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Aki Räisänen • Sudenpolku 11 B 24, 87350 KAJAANI
puhelin: (08) 637 280 • aki.k.raisanen@kolumbus.fi
<http://www.kolumbus.fi/aki.k.raisanen>
Tilinro: 800017-01763139

KARKKILAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Ulla Kindstedt • Korvenkatu 8, 03600 KARKKILA
puhelin: (09) 225 5930 • karkkila@vapaa-ajattelijat.fi

KEMIN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Pertti Periniva • Leppälinnuntie 5, 94700 KEMI
puhelin: (016) 232 585
<http://kemi.vapaa-ajattelijat.fi>
Tilinro: 800018-810070

KESKI-SUOMEN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Paula Kauppila • Airokuja 5, 40520 JYVÄSKYLÄ
ks@vapaa-ajattelijat.fi
<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/ks>

KOTKAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Karjalantie 2-4, 48600 KOTKA
puhelin: (05) 218 6047,
040 585 6066 • vapaa.ajattelijat@kymp.net

LAHDEN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Saimaankatu 3-5 B34, 15140 LAHTI
puhelin: (03) 782 7408

LAPPEENRANNAN JA YMPÄRISTÖN

VAPAA-AJATTELIJAT RY

Olavi Korhonen • Korkearannantie 3 F,
54530 LUUMÄKI
olavi.korhonen@pp.inet.fi
Tilinro: 410810-2135498

LÄNSI-UUDENMAAN ATEISTIT RY

Kottaraisentie 7, 08500 LOHJA
lansi-uusimaa@vapaa-ajattelijat.fi, uusimaa@ateistit.fi
<http://www.dlc.fi/~etkirja/lohja.htm>
Tilinro: Nordea 174535-9081

LUOTEIS-LAPIN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Reijo Raappana • Raappanantie 7,
95830 VAATTOJÄRVI • puhelin: (016) 547 702
Tilinro: 131930-101491

NOKIAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Sirkka Salonen • Hoppulankatu 5, 37120 NOKIA
nokia@vapaa-ajattelijat.fi
<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/nokia>

OULUN SEUDUN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Jouko Saksio • Jalohaukantie 1 E 41, 90250 OULU
puhelin: 040 536 0345 • jsaksio@netti.fi
<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/oulu>
Tilinro: 800014-70106015

POHJOIS-KYMEN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Heljä Pekkalin • Killingintie 4 B 19,
45700 KUUSANKOSKI
puhelin: 040 704 4638 • helja.pekkalin@pp.inet.fi
<http://pohjois-kymi.blogspot.com/>
Tilinro: 108330-8831

PORVOON SEUDUN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Aimo Törmänen • Tarmolankatu 24 C 23,
06100 PORVOO • puhelin: 040 748 1022
aimo.tormanen@pp1.inet.fi • Tilinro: 112450-479830

RAISION VAPAA-AJATTELIJAT RY

Niko Saarinen • Ankkurikylänkatu 2 D 40,
20240 TURKU • puhelin: 040 538 4820
saarinen.niko@hotmail.com • Tilinro: 430921-297460

SATAKUNNAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Irene Saarinen • Viikkalantie 74, 29250 NAKKILA
puhelin: 041 444 2947
irene.saarinen@dnainternet.net
<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/satakunta>
Tilinro: 126930-624815

SEINÄJOEN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Juhani Mäkelä • Soukanjoentie 41, 60200 SEINÄJOKI
puhelin: 040 774 8312 • juhani.makela@nic.fi
Tilinro: 129230-101328

TAMPEREEN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Yliopistonkatu 58 B, 33100 TAMPERE
puhelin: 045 130 3837
yhdistys@tamper.vapaa-ajattelijat.fi
<http://www.tampere.vapaa-ajattelijat.fi>

TURUN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Tauno Lehtonen • Vesitorintie 4 C 14, 21530 PAIMIO
puhelin: 050 325 0891
<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/turku/>

VAASAN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Pentti Suksi • Kirkkopuistikko 6 C 1, 65100 VAASA
pentti.suksi@netikka.fi

VAPAA-AJATTELIJAIN LIITON

UUOKSENLAAKSON YHDISTYS RY

Hannes Koivumäki • Ensontie 47 A 4, 55610 IMATRA
puhelin: 050 555 7793

VARKAUDEN VAPAA-AJATTELIJAT RY

Taisto Kaukonen • Toritorppa, Petroskoinkatu 28,
78200 VARKAUS • puhelin: (017) 552 7277

Vapaa Ajatteliija 3/2009 sisällysluettelo:

Jussi K. Niemelä: Pääkirjoitus: **Ole sinäkin BRIGHT!**

Teuvo Kantola: **Reijo Mäki: ”Pelloton mies on peloton mies”**

Reijo Mäen pakina: **Esinahkanäyttelyn iankaikkinen äkeä äijä**

Vapaa-ajattelun kasvot lähikuvassa 2

Teutori: **Välikäsistä**

Jeesus ja Mo

Heikki Orsila: **Eroakirkosta.fi**

Tapahtumat

Keskustelua:

Kauko Tuovinen: **Oikeuttavatko Raamattu ja holokausti kansanmurhan?**

Iivi Anna Masso: **Jumalanpilkkua ja ihmisoikeudet**

Uskomatonta mutta totta!

Religulous – Uskomatonta -nettikilpailun tulokset

Lähetätkää minulle lisätietoja

(Ilmoita sähköpostiosoitteesi)

☐

Tilaan Vapaa Ajatteliija -lehden

☐

Haluan liittyä jäseneksi

(Ilmoita sähköpostiosoitteesi)

☐

Valitse jäsenyhdistyksesi edelliseltä aukeamalta:

NIMI _____

OSOITE _____

POSTITOIMIPAikka _____

SÄHKÖPOSTI _____

KIRJE-
POSTI-
MERKKI

Vapaa-ajattelijain liitto ry
Neljäs linja 1
00530 HELSINKI